

מנה בנת

שינוי הדף היומי בדון קצרו

לע"נ מרן רבי יעקב ישראל בן רבי חיים פרץ קניבסקי זצוק"ל
הערות והנצחות טל' 0548449853 או מייל
MABADAF12@GMAIL.COM

גליון 82 פרשת ואתחנן תשפ"א

סוכה יח-כד

וסותם, ולשמואל מותר רק בד' אמות שלא אומרים פי תקרה, ויש לומר אביי לא יחלוק בדעת שמואל,

דף יט אך נחלקו לדעת רב, שאביי סובר כרב, ורבא אומר שרב התיר רק באכסדרה שהמחיצות עשויות לאכסדרה, אך אצלינו המחיצות אינם עבור הסוכה שלצד האכסדרה, ואין להוכיח מהמשנה שבחצר המוקפת אכסדרה פסול יותר מד' אמות ולא אומרים פי תקרה, רבא אומר לדעת אביי שבמשנה מדובר שהקירוי שוה ואין פי תקרה, בסורא למדו את המחלוקת בלשון הזו, ובפומבדיתא למדו שבסיכך על אכסדרה ללא עמודים פסול לכו"ע, ונחלקו כשיש עמודים, שלאביי כשירה שאומרים לבוד, ולרבא פסולה שלא אומרים לבוד, והלכה כלישנא קמא.

רב אשי ראה שרב כהנא סיכך על אכסדרה שאין לה עמודים, אמר לו אינך סובר כרבא שכשר רק עם עמודים, הראה לו רב כהנא שהיתה דופן שמבפנים נראה שהוא חלוק מהדופן השניה אך בחוץ אינו נראה, ולענין לחי של מבוי נאמר שאם הוא נראה מבחוץ ושוה בפנים הוא נחשב לחי, ולחי הוא כמו פצימין.

שנו בברייתא שפסל היוצא מהסוכה דינו כסוכה, ועולא מבאר שזה קנים היוצאים לאחורי הסוכה, ומדובר שיש ג' דפנות בהמשך לסוכה, ויש שם הכשר סוכה, וגם צילתה מרובה מחמתה, והחידוש הוא שמועיל הדופן למרות שעשוי רק לפנים ולא לחוץ, רבה ורב יוסף מבארים שיוצאים קנים מהסוכה ונמשכת דופן אחת עמם, והחידוש הוא שזה נקרא שיש בזה הכשר סוכה, ר' יוחנן מבאר שרוב הסוכה צלתה מרובה ומיעוטה חמתה מרובה, והחידוש הוא שהיא לא נפסלת במיעוט הזה, ויוצא הכוונה מהכשר סוכה, ור' אושעיא מבאר שמדובר בסכך פסול פחות מג' בסוכה קטנה, ויוצא הכוונה יוצא מתורת סוכה, ורב הושעיא מקשה שזה לא גרוע יותר מאויר שאינו פוסל בג' בסוכה קטנה, ור' אבא מחלק בסכך פסול מצטרף וישנים תחתיו, אך לא ישנים תחת אויר, ויש לדחות שלא מצאנו דבר שמצטרף ואינו כשר, ור' יצחק בר אלישיב מביא **עמוד ב** שמצאנו בטיט הנרוק שמצטרף לשיעור מקוה במ' סאה, אך אינו כשר לטבילה בפני עצמו.

משנה ר"א פוסל סוכה כצריף או שסמכה לכותל כיון שאין לה גג, וחכמים מכשירים. **גמרא** ר"א מודה שאם הגביה מהקרקע טפח או שהרחיקה מהכותל טפח שהיא כשירה, וחכמים הכשירו, ששיפוע אהל כאהל.

אביי ראה שרב יוסף ישן בכלית חתנים בסוכה, אמר לו מדוע הוא עוזב את דעת רבנן ונוהג כר"א, אמר לו שבברייתא שנינו להפך שרבנן פוסלים ור"א מכשיר, והקשה אביי מדוע הוא עוזב את המשנה ונוהג כברייתא, אמר רב יוסף שהמשנה היא דעת יחיד שר' נתן אמר שרבנן מכשירים בסוכה כמין צריף ור"א פוסל שאין לה גג.

משנה מחצלת קנים גדולה שעשאה לשכיבה מקבלת טומאה ואין מסככין בה, ואם עשאה לסכך מסככין ואינה מקבלת

דף יח ר"מ פסל נסרים פחות מד', אך הוא מודה שאם יש בין נסר לנסר כמלא נסר, מניח סכך כשר ביניהם וכשירה, וזה מובן אם נאמר שסכך פסול פוסל גם באמצע בד' אמות, אך אם נאמר שבאמצע פסול בד' טפחים א"כ מדוע הסוכה כשירה, ורב הונא בר רב יהושע מבאר שמדובר בסוכה שהיא ח' אמות מצומצמות, ונותן נסר ופסל נסר ופסל מכל צד, ובאמצע יש שיעור סוכה כשירה.

אביי אומר שאם היה הפסק אויר ג' בסוכה גדולה, ומיעט אותו בקנים או שפודים זה מיעוט, אך בסוכה קטנה רק בסכך כשר הוא מיעוט אך לא בשפודים, ודוקא מהצד, וכשיש אויר באמצע נחלקו רב אחא ורבינא אם אומרים לבוד באמצע, ויש להוכיח ממה ששנינו בברייתא שאם יש ב' קורות מב' צידי המבוי ואינן נוגעות זו בזו, פחות מג' הם כמחוברות, ויותר מג' צריך להביא קורה אחרת, א"כ יש לבוד, אך יש לדחות שדוקא במבוי דרבנן הקילו שיש לבוד באמצע, אך יש להוכיח ממה ששנינו באהלות שאם יש פותח טפח בארובה שבבית, אם יש טומאה בבית כולו טמא אך טהור כנגד ארובה ואם הטומאה כנגד הארובה כל הבית טהור, וכן אם אין בארובה פותח טפח אם יש טומאה בבית טהור כנגד הארובה, אך אם יש טומאה כנגד ארובה כל הבית טהור, ורואים שאין לבוד באמצע, אך יש לדחות שבטומאה זה הלכה מיוחדת שגם פחות מטפח אינו כסתום.

ר' יהודה בר' אלעאי דרש שאם נפתחה תקרת הבית וסיכך על גביו כשר, ור' ישמעאל בר' יוסי אמר לו שיש לו לפרש שאביו ר' יוסי אמר פחות מד' אמות כשר ויותר מד' אמות פסול.

עוד דרש ר' יהודה שדג אברומא מותר, אמר לו ר' ישמעאל בר' יוסי שהוא צריך לפרש שאביו אמר שיש מקומות שהם כשרים ויש מקומות שהם אסורים, כמו שאמר אביי שהדגים הקטנים של הנהר בב מותרים, ואין לומר שהטעם הוא שמימיו של נהר זה רודפים וכיון שאין לדגים הטמאים חוט שדרה לא מתקימים שם, אך רואים בעינינו שדגים טמאים מתקימים במים רודפים, ואין לומר שהמים שם מלוחים ודג טמא שאין לו קשקשים אינו מתקיים שם, שהרי רואים שדגים טמאים מתקימים גם במים מלוחים, אלא הטעם הוא שהטיט של הנהר הזה אינו מגדל דגים טמאים, ואומר רבינא שעכשיו שהיטו לנהר הזה את הנהרות איתן וגמדא, גם הדגים של נהר זה אסורים.

המסכך על אכסדרה שיש בה פצימין, דהיינו עמודים פחות מג' טפחים ביניהם היא כשירה ואם אין לה פצימין לאביי כשירה ולרבא פסולה **עמוד ב** וטעמו של אביי שכביכול פי התקרה יורד וסותם, ורבא סובר שלא אומרים שפי התקרה יורד וסותם, ואמר רבא שלדברי אביי גם כשפיחת את הדופן האמצעי יהיה כשר, אמר אביי שהוא מודה בזה שפסול שסוכה כזו היא כמבוי מפולש, ולכאורה מחלוקתם היא כמחלוקת רב ושמואל באכסדרה בבקעה, שרב מתיר לטלטל בכולה שפי תקרה יורד

לפירות גסים, ושל שק וספירא ראיות לשים בהם כלים לקטניות ופירות דקים, אך לר"ל שזה מחצלות, של שק וספירא ראיות לפרוס כוילון, ולנפה, אך של שעם וגמי לכאורה לא ראוי לכלום, ויש לומר שהן ראיות לכסות בהן גיגית שיכר, וללישנא בתרא הקושיא היא להפך, שלר"ל שזה מחצלות ממש של שעם וגמי ראיות לכיסוי שיכר, ושל שק וספירא ראיות לווילון ונפה, אך למ"ד שזה מרזובלי, של שק וספירא ראיות לכלים של קטניות, אך של שעם וגמי לא ראיות, וצ"ל שהן ראיות לפירות גסים.

ר' חנינא אמר שכשהגיע לגולה זקן אחד אמר לו שמסככים במחצלת וכשבא אצל יהושע אחי אביו הוא הודה לדבריו, ורב חסדא הוסיף שזה רק כשאין לה שפה, וכן אמר עולא שהמחצלות של בני מחוזא אילולא הקיר שלהם היה אפשר לסכך בהם, וכן שנו בברייתא שמסככים במחצלת ואם יש לה קיר, אין מסככין.

פרק הישן

משנה הישן תחת המיטה בסוכה לא יצא, ור' יהודה אמר שהם נהגו לישון תחת המיטה בפני הזקנים ולא אמרו להם כלום, ור"ש אמר שטבי עבדו של ר"ג ישן תחת המיטה בסוכה, ור"ג אמר לחביריו תראו את טבי עבדי שהוא ת"ח שיודע שעבדים פטורים מסוכה, ולכן הוא ישן תחת המיטה ורואים מדבריו שהישן תחת המיטה בסוכה לא יצא. **גמרא** יש להקשות שדרך כלל אין י" טפחים תחת המיטה ולא יחשב אהל לפסול בסוכה, ושמואל אומר שמדובר במיטה שיש בה י"י.

שנינו באהלות שחור שחרוהו מים או שרצים או שנאכל ע"י מליחות, וכן מדבך אבנים וסואר של קורות מאהיל על הטומאה, ולר' יהודה אהל שאינו עשוי בידי אדם אינו אהל,

דף כא טעמו של ר' יהודה שלומדים אהל אהל ממשכן, שבטומאת אהל כתוב אדם כי ימות באהל ובמשכן כתוב ויפרש את האהל על המשכן, ושם היה בידי אדם, ולרבנן, כתוב אהל אהל לרבות, ולכאורה קשה ששנינו לענין פרה שהיו חצירות בירושלים הבנויות על סלע, ועשו תחתם חלל מפני קבר התהום והביאו נשים מעוברות שילדו שם וגדלו שם את בניהן, והביאו שוורים ועל גבם דלתות והתינוקות הללו ישבו עליהם וכוסות של אבן בידם, וכשהגיעו לשילוח ירדו למים ומלאום, והם עלו וישבו על השוורים, ור' יוסי אומר שהיה ממלא ממקומו מפני קבר התהום, ושנו על זה בברייתא שלר' יהודה השוורים היו ללא דלתות, ורואים שלר' יהודה נחשב אהל גם כשאינו עשוי בידי אדם, ור"א אמר שר' יהודה מודה שבגדול יותר ממלא אגרוף מאהיל גם מה שאינו עשוי בידי אדם, וכן שנינו בברייתא שר' יהודה מודה בשקיפים ונקיקי הסלעים שמאהילים, אך קשה שבדלת יש שיעור כמה אגרופין ור' יהודה אומר שלא הביאו דלתות, אביי מבאר שלא הוצרכו לדלתות, ורבא אומר שלא הביאו דלתות כדי שדעתו של התינוק לא תהיה גסה עליו ויוציא ראשו או ידיו או אחד מאבריו ויטמא מקבר התהום, **עמוד ב** וכן יש ברייתא כרבא, שר' יהודה אמר שלא הביאו דלתות שלא תהיה דעתו של תינוק גסה עליו ויוציא ראשו או אחד מאבריו ויטמא מקבר התהום, אלא מביאים שוורים מצרים שכרסם רחבה ויושבים התינוקות על גבם וכוסות של אבן בידם,

טומאה, ולר"א בין קטנה בין גדולה אם עשאה לשכיבה היא מקבלת טומאה ולא מסככים בה ואם עשאה לסכך מסככים בה ואינה מקבלת טומאה. **גמרא** ברישא יש לדייק שאם עשאה לשכיבה טמא, ומשמע שאם עשאה סתם היא לסיכוך, ובסיפא יש לדייק להפך שאם עשאה לסכך כשירה ומשמע שסתמא פסולה, ויש לחלק שקטנה בסתמא נעשתה לשכיבה, וגדולה סתמא לסכך, אך אין לפרש כך בסיפא שר"א אומר בין קטנה בין גדולה עשאה לשכיבה מקבלת טומאה ולא מסככים בה ומשמע שסתם קטנה לסיכוך, ור"א ממשיך עשאה לסיכוך מסככים בה ואינה מקבלת טומאה, ומשמע שבסתם היא עשויה לשכיבה, ורבא מבאר שבגדולה לכו"ע סתם עשייתה לסיכוך ונחלקו בקטנה שלת"ק בסתם היא לשכיבה, ולר"א סתם קטנה לסיכוך,

דף כ והביאור בדברי המשנה שמחצלת קנים גדולה עשאה לשכיבה מקבלת טומאה ולא מסככים בה, ובסתם היא כעשויה לסיכוך ומסככים בה, וקטנה כשנעשתה לסכך כשירה, ובסתם היא לשכיבה ולא מסככים בה, ור"א סובר שבין קטנה בין גדולה בסתם היא לסכך, ואביי דוחה שלפ"ז יש לומר בר"א להפך, אחת גדולה ואחת קטנה סתם היא לסכך, ולא לומר אחת קטנה ואחת גדולה שבא להשוות הקטנה לגדולה, ועוד קשה שברייתא שנינו שלת"ק מחצלת קנים גדולה מסככים בה ור"א אומר אם אינה מקבלת טומאה מסככים בה, ומשמע שלר"א סתם היא לשכיבה, ורבא פפא מבאר שבקטנה לכו"ע סתם לשכיבה, ונחלקו בגדולה, שלת"ק סתם גדולה לסיכוך ולר"א סתם גדולה לשכיבה, והוא אומר עשאה לשכיבה שסתם עשייתה לשכיבה עד שיעשנה לסיכוך.

שנו בברייתא שמחצלת של שיפה או גמי גדולה מסככים בה ובקטנה לא מסככים, מחצלת של קנים או גומא גדולה מסככים בה, ובארוגה לא מסככים, ור' ישמעאל בן ר' יוסי אומר בשם אביו שמסככים בארוגה, וכן דעת ר' דוסא.

שנינו בעדויות שלר' דוסא חוצלות טמאות טמאות מת, ולחכמים טמאות מדרס ואין לומר רק מדרס, כי יש כלל שהמטמא מדרס מטמא טמא מת, אלא חכמים אומרים שטמא אף מדרס, ורב אבדימי בר המדורי מבאר שחוצלות הן מרזובלי, ור' אבא ביאר שמרזובלי הן מזבלי כלומר תרמיל, ור"ל ביאר שחוצלות זה מחצלות, ור"ל לשיטתו שאמר שהוא כפרת ר' חייא ובניו שכשהשתכחה התורה מישראל יסד אותה עזרא מחדש כשהגיע מבבל, וכשנשתכחה שוב, יסדה הלל מחדש, וכשנשתכחה שוב יסדוה ר' חייא ובניו, והם אמרו שר' דוסא וחכמים לא נחלקו שהמחצלות של אושא טמאות, **עמוד ב** ושל טבריה טהורות, ונחלקו בשל שאר מקומות, שלר' דוסא הם לא טמאות מדרס כיון שלא רגילים לשבת עליהם, ולחכמים כיון שיושבים עליהם לפעמים הן טמאות מדרס כשל אושא, ואמנם ר' דוסא סובר שמחצלות טמאות, ובברייתא לעיל שנינו שמסככים בהן לר' דוסא, ויש לחלק שאם יש להם שפה הן כלי קיבול וטמאות טמאות מת, ואם אין להן שפה הן טהורות ומסככין בהן, אך ישנה ברייתא שנחלקו בחוצלות של שעם גמי שק וספירא שלר' דוסא טמאים רק טמאות מת, ולחכמים גם מדרס, ומי שלמד שחוצלות זה מרזובלי, של שעם וגמי ראיות

וכשהגיעו לשילוח הם ירדו ומילאו ועלו וישבו על גבם, ויש להוכיח ממשנתנו שבמיטה יש שיעור כמה אגרופין ובכ"ז ר' יהודה הקל שישנו תחת מיטה בסוכה, ויש לומר שהמיטה עשויה לגבה, ולא להאהיל, אך שוורים גם אינם עשויים להאהיל אלא לרכב עליהם, ור"א אמר שהשוורים ראויים להגן על הרועים בחמה ובגשמים, אך קשה שנאמר שמיטה מגינה על מנעלים וסנדלים שתחתיה, ורבא אמר ששוורים ראויים להגן על בני מעים שלהם כמו שנאמר **עור ובשר תלבישני ובעצמות וגידים תסוכני**, ועוד יש לבאר שר' יהודה סובר שסוכה היא אהל קבע, ומיטה שהיא אהל עראי אינה מבטלת את הסוכה שהיא אהל קבע, ואף שגם ר"ש סובר בפרק ראשון שסוכה צריכה להיות קבע, אך יש לומר שהוא סובר שאהל עראי מבטל אהל קבע ור' יהודה סובר שאינו מבטל.

ר"ש אמר בכרייתא שלמדו משיחתו של ר"ג ב' דברים, שעבדים פטורים מסוכה וגם שהישן תחת מיטה בסוכה לא יצא, והוא לא אמר מדבריו של ר"ג שהוא רצה ללמדנו כדברי רב אחא בר אדא בשם רב ששיחת חולין של ת"ח צריכה לימוד שכתוב **ועלה לא יבול**.

משנה אם סמך את הסוכה בכרעי המיטה היא כשירה ולר' יהודה אם אינה יכולה לעמוד בפני עצמה כשירה **גמרא** ר' זירא ור' אבא בר ממל נחלקו בטעמו של ר' יהודה, אם הסוכה הזו פסולה שאין לה קבע, או שהוא מטעם שמעמידה בדבר המקבל טומאה, והנ"מ בין הטעמים אם נעץ שיפודי ברזל וסיכך עליהם שיש לזה קביעות, אך יש בזה חסרון של מעמיד בדבר המקבל טומאה, אביי אמר שנחלקו רק בסמך, אך אם סיכך על מיטה כשירה שיש לזה קביעות וגם אין בזה חסרון של מעמיד בדבר המקבל טומאה.

דף כב משנה סוכה מדובללת ושהצל שלה מרובה מחמתה כשירה, סוכה המעובה כבית אף שאין הכוכבים נראים מתוכה כשירה. **גמרא** רב מבאר מדובללת סוכה ענייה, והוא למד במשנה שזה דין אחד שסוכה המדולדלת אם צלתה מרובה כשירה, ושמואל ביאר קנה עולה וקנה יורד, ויש במשנה ב' דינים שסוכה מבולבלת כשירה, ועוד דין שאם צלתה מרובה כשירה.

אביי אומר שקנה עולה וקנה יורד כשר רק כשאין ביניהם ג' טפחים, וביותר מג' טפחים פסול, ולרבא יותר מג' פסול רק כשאין ברוחב הסכך טפח ואם יש טפח בסכך כשר, שאומרים חבוט רמי כאילו הוא למטה, ורבא מוכיח ממה ששנינו באהלות שאם קורות הבית והעליה ללא מעזיבה והם מכוונות, אם יש טומאה תחת אחת מהם טמא רק תחתיה, ואם הטומאה בין התחתונה לעליונה טמא ביניהן, ואם הטומאה על גבי העליונה טמא כנגדה עד הרקיע, ואם העליונות מכוונות כבין התחתונות אם יש טומאה תחת אחת מהן טמא תחת כולם ואם על גביהן טמא כנגדן עד הרקיע, ושנו על זה בכרייתא שכל זה כשיש בהן טפח וכן ביניהן פותח טפח, ואם אין ביניהן פותח טפח טומאה תחת אחת מהן טמא רק תחתיה, והשאר טהור, ורואים שרק אם יש טפח אומרים חבוט רמי ופחות מטפח לא אומרים חבוט רמי.

כששנה רב כהנא שמועה זו, אמר לו רב אשי וכי בפחות מטפח לא אומרים חבוט רמי, הרי שנינו לענין ערוכין שאם יש קורה שיוצאת מכותל אחד ואינה מגיעה לכותל השני או שיש ב' קורות שיוצאות מהכותל, ואינן נוגעות זו בזו פחות מג' לא צריך להביא קורה נוספת, וביותר מג' צריך להביא קורה אחרת, **עמוד ב** ולרשב"ג פחות מד' לא צריך להביא קורה אחרת, יותר מד' צריך להביא קורה אחרת, וכן ב' קורות מקבילות שאין בכל אחת מהן כדי לקבל אריח אם הן מקבלות אריח לרחבו טפח לא צריך להביא קורה אחרת, ואם הן לא מקבלות אריח צריך להביא קורה אחרת, ולרשב"ג גם אם מקבלות אריח לארכו ג' טפחים אינו צריך להביא קורה אחרת, ויותר מג' טפחים צריך להביא קורה אחרת, ואם היו אחת למעלה ואחת למטה, ר' יוסי בר' יהודה סובר שרואים שהעליונה כאילו היא למטה, והתחתונה כאילו היא למעלה, אך העליונה לא תהיה למעלה מכ' אמה, והתחתונה לא פחות מ' טפחים, ומשמע שכשהם בתוך כ' אומרים חבוט רמי גם כשאין בקורה טפח, ואמר רב כהנא שיש להוסיף בר' יוסי שלא תהיה העליונה למעלה מכ' אלא למטה מכ' והתחתונה סמוכה לה תוך ג', ולא תהיה התחתונה למטה מ' אלא למעלה מ' והעליונה סמוכה לה תוך ג', אך יותר מג' כיון שאין בה טפח לא אומרים חבוט רמי.

המשנה אומרת שצלתה מרובה כשירה ומשמע שאם שוה הצל לחמה פסול ובפרק ראשון שנינו שחמתה מרובה פסול משמע שאם שוים כשירה, ויש לומר שאם למעלה בסכך הם שוים פסול כיון שלמטה החמה מרובה, וכשלמטה הם שוים כשר שהרי למעלה הצל מרובה, ואמר רב פפא שזה מה שאומרים שכשיש נקב זוו למעלה, החמה למטה היא כשיעור סלע.

מעובה כבית כשירה ואף שאין הכוכבים נראים מתוכה, ואם אין כוכבי חמה נראים מתוכה לב"ש פסולה ולב"ה כשירה.

משנה סוכה בראש העגלה או הספינה כשירה ומותר לעלות אליה ביו"ט, סוכה על גמל כשירה אך לא עולים לה ביו"ט, סוכה שב' מחיצותיה באילן ואחת בידי אדם או ב' בידי אדם ואחת באילן כשירה אך לא עולים לה ביו"ט ואם ג' בידי אדם ואחת באילן עולים לה ביו"ט,

דף כג הכלל הוא שאם ינטל האילן ויכולה לעמוד לבד כשירה ועולים לה ביו"ט. **גמרא** המשנה כר"ע שמכשיר סוכה בראש הספינה ולר"ג פסולה, והיה מעשה שר"ע ור"ג נסעו בספינה, ור"ע בנה סוכה ולמחרת נשבה רוח ועקרה את הסוכה, אמר ר"ג עקיבא היכן סוכתך, ואומר אביי שלכו"ע אם לא יכולה לעמוד ברוח מצויה שביבשה פסולה, ואם יכולה לעמוד ברוח שאינה מצויה ביבשה כשירה, ונחלקו כשיכולה לעמוד ברוח מצויה ביבשה אך לא בשאינה מצויה, שלר"ג צריך דירת קבע וכיון שאינה יכולה לעמוד ברוח מצויה שבים אינה כלום, ולר"ע סוכה היא עראי ואם יכולה לעמוד ברוח מצויה שביבשה זה מספיק.

המשנה מכשירה סוכה שעל גמל כר"מ שמכשיר סוכה על בהמה, ור' יהודה פסל והוא למד מהפסוק **חג הסוכות תעשה לך שבעת ימים** שרק סוכה הראויה לד' כשירה ואם אינה ראויה לד' פסולה, ור"מ סובר שמדאורייתא היא כשירה ורק רבנן גזרו שלא לעלות ביו"ט על בהמה, ולכן היא כשירה.

לר"מ אם עשה בהמה כדופן לסוכה פסולה, ור' יהודה מכשיר, שר"מ סבר שדבר שיש בו רוח חיים לא עושים אותו דופן לסוכה ולחי למבוי ופס לביראות וגולל לקבר, ולר' יוסי הגלילי גם לא כותבים עליו גיטי נשים, אביי אומר שטעמו של ר"מ שמא תמות הבהמה, ור' זירא אומר שטעמו הוא שמא תברח, ולכו"ע בפיל קשור כשר למחיצה כיון שגם אם ימות יש טפחים בנבלתו, ונחלקו בפיל שאינו קשור שאין חשש מיתה אך יש חשש שיברח, אך קשה שלמ"ד שחוששים למיתה שנחשוש שיברח, ויש לומר שבפיל שאינו קשור לכו"ע חוששים שיברח, ונחלקו בשאר בהמה כשהיא קשורה שיש לחשוש שתמות, ולמ"ד שחוששים שתברח לא חששו למיתה שמיתה אינה מצויה, ולכאורה יש רווח בין הבהמה לקרקע, ויש לומר שהוא עושה עלים והוצים בינה לקרקע, אך לכאורה היא יכולה לרבוץ, יש לומר שמחברה בחבל למעלה, אך קשה למ"ד שחוששים שתמות יש לומר שלעתים היא פחות מג' סמוך לסכך עמוד ב וכשמתה היא מתכווצת ואינו שם ליכו לכך, אך לכאורה יש משנה שבת ישראל הנשואה לכהן והלך בעלה למדינת הים יכולה לאכול בתרומה בחזקת שבעלה קיים, והקשו על משנה זו ששנינו בגיטין שאם כהן אמר לאשתו הרי זה גיטך שעה אחת קודם מותי אסורה לאכול בתרומה מיד, ואביי ביאר שהמשנה בתרומות היא כר"מ שלא חשש למיתה, ובגיטין זה כדעת ר' יהודה שחשש למיתה, כמו ששנינו שמי שקנה יין מבין הכותים שאומר ב' לוגין שאני עתיד להפריש הרי הן תרומה ועשרה מעשר ראשון ותשעה מעשר שני ומחללו, ולר"מ יכול לשתות מיד

דף כד ר' יהודה ור' יוסי ור"ש אסרו, א"כ רואים שר' יהודה חשש שיבקע הנוד והוא חושש גם למיתה, ויש לומר שיש להפוך במה שחילק אביי שר' יהודה לא חושש למיתה, ור"מ כן חשש בעשאה לבהמה דופן לסוכה ופסל, ור' יהודה הכשיר, ומה שר"מ לא חשש שיבקע הנוד שיותר מצוי מיתה בבהמה ממה שהנוד יבקע, כיון שיכול למסרו לשומר, ומה שר' יהודה אסר בלוקח יין מבין הכותים זה לא בגלל שהוא חשש שיבקע הנוד, אלא שהוא סבר שאין ברירה, אך לכאורה שנינו שם בסיפא של הלוקח יין שאמרו לר"מ מדוע אינו חושש שיבקע הנוד ונמצא שאכל טבל למפרע, ואמר ר"מ לכשיבקע, א"כ רואים שר' יהודה חשש לבקיעת הנוד, ויש לומר שר' יהודה אומר שאמנם הוא סובר שאין ברירה, אך גם לר"מ שיש ברירה יש לחשוש לבקיעת הנוד, ואמר ר"מ לכשיבקע, אך קשה שביו"כ ר' יהודה סובר שמתקינים אשה נוספת לכה"ג שמא תמות אשתו, ויש לומר כדברי רב הונא בר רב יהושע שעשו מעלה בכפרה, ולענין מחיצה בבהמה משמע שבין אם חששו שתברח או שחששו שתמות וזה רק גזירה דרבנן, אך מדאורייתא זה נחשב מחיצה, אך לפ"ז לר"מ בהמה תטמא משום גולל, ושנינו במשנה שר' יהודה מטמא משום גולל ור"מ מטהר, ורב אחא בר יעקב מבאר שר"מ סובר שמחיצה שעומדת רק ברוח אינה מחיצה, וללישנא בתרא מחיצה שאינה עשויה בידי אדם אינה מחיצה, והנ"מ ביניהם בנוד תפוח שזה עומד ברוח, אך זה מחיצה שנעשתה בידי אדם, **עמוד ב ר' יוסי הגלילי סובר שאין כותבים גט על בהמה וטעמו כדברי הברייתא שכתוב**

בפסוק **ספר** ומרבים כל דבר שכתוב וכתב לה מכל מקום, וספר בא לומר שכמו שספר אין בו רוח חיים ואינו אוכל כך כל מה שכותבים בו גט אין בו רוח חיים ואינו אוכל, ולרבנן כיון שלא כתוב בספר אלא **ספר** זה בא לומר רק סיפור דברים, ורבנן דורשים מוכתב שמתגרשת רק בכתיבה ולא בכסף, שלא נאמר שמקשים יציאת גירושין מהויה של קידושין שזה בכסף, ור' יוסי ממעט את זה **מספר כריתות** שספר כורתה ולא דבר אחר, ורבנן דורשים מזה לענין דבר הכורת בינו לכינה ששנינו בברייתא שהנותן גט לאשתו על מנת שלא תשתי יין ולא תלכי לבית אביך אם הוא לעולם לא חל הגט, ואם הוא עד ל' יום זה כריתות, ור' יוסי לומד את זה **מכריתות** בלשון רבים, ורבנן לא דרשו כרת כריתות.

משנה העושה את סוכתו בין האילנות והן דפנות לה כשירה. **גמרא** רב אחא בר יעקב אומר שמחיצה שאינה יכולה לעמוד ברוח מצויה אינה מחיצה, ולכאורה יש להוכיח ממשנתנו שהאילנות נחשבות דפנות למרות שהן הולכות וחוזרות ברוח, ויש לומר שמדובר שהענפים קשים, ואת הנוף מחבר בעלי הוצים ודפנא, והחידוש הוא שלא גוזרים ביו"ט שיבא להשתמש באילן, ומה ששנינו בעירובין שאילן או גדר מועיל לדיומד, יש לומר שמדובר שחיברם בעלי הוצים ודפנא, ומה שכתוב שאילן שמסך על הארץ מטלטלין תחתיו כשאין מנופו עד הארץ יותר מג' טפחים, ולכאורה הנוף הולך וחוזר ברוח, יש לומר גם שם שמדובר שחיברו בעלי הוצין ודפנא, אך לפ"ז אפשר לטלטל בכולו אך רב הונא בר רב יהושע אמר שמטלטלין בו רק עד בית סאתים,